

Notă informativă
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea
Regulamentului Fondului de susținere a inovațiilor digitale
și startup-urilor tehnologice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Economiei și Infrastructurii.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În prezent, industria IT rămâne a fi unul din cele mai dinamice domenii ale economiei naționale, cu o contribuție la Produsul Intern Brut al țării de 3.1%. Cu toate acestea, ecosistemul antreprenorial IT este încă în curs de dezvoltare și potențialul acestuia nu este valorificat în deplină măsură. Cele mai mari bariere în calea dezvoltării acestui ecosistem sunt lipsa accesului la finanțare în condiții speciale și capacitatea limitată a instituțiilor de învățământ superior de a livra un număr de specialiști suficient cu calificările necesare. Insuficiențele oportunități de finanțare și cultură antreprenorială redusă necesită măsuri radicale de politică pentru a schimba starea lucrurilor.

Dezvoltarea inovației digitale și susținerea startup-urilor tehnologice prin diferite mecanisme stimulatorii, în special finanțarea nerambursabilă prin intermediul unor fonduri specializate, este pe larg răspândită în țările dezvoltate, care pun accentul pe tehnologizarea economiilor naționale și inovații bazate pe TIC, care duc la sporirea productivității în diferite sectoare, reducerea emisiilor de carbon, soluționarea problemelor societale etc.

Până în prezent, startup-urile IT din Republica Moldova nu au acces la finanțare în condiții speciale, pe când multe idei inovative în cazul existenței fondurilor specializate disponibile pot fi transformate în afaceri de succes, vor aduce faima țării, locuri de muncă bine plătite și venituri din vânzări importante care vor avea impact benefic direct și indirect asupra veniturilor bugetului de stat.

Accesarea creditelor de la instituțiile financiar-bancare, organizațiile de micro finanțare și organizațiile de creditare nebanclară nu reprezintă o soluție viabilă pentru startup-urile IT, deoarece rata înaltă a dobânzilor și condițiile de gajare sunt descurajatoare și constituie un impediment pentru startup-uri IT.

Totodată, este de menționat deschiderea partenerilor de dezvoltare de a finanța idei de afaceri inovaționale IT și startup-uri tehnologice, însă, până în prezent lipsește platforma organizațională, activitatea căreia să fie reglementată și care să beneficieze de suportul Guvernului.

Cu atât mai mult, în această perioadă de pandemie, atât partenerii de dezvoltare, cât și finanțatorii atrag atenția asupra proiectelor digitale, care aduc o inovație tehnologică reală pentru diverse domenii, dezvoltă produse și servicii inovatoare cu potențial benefic pentru alte sectoare ale economiei naționale (sănătate, alimentare sănătoasă, mediu, educație, accesibilitate la servicii publice, turism, financiar-bancar ș.a.).

În prezent, conform datelor Moldova IT park, circa 80% dintre companii IT rezidente elaborează servicii și produse destinate piețelor externe, fiind concentrate pe outsourcing, dezvoltarea, testarea și customizarea soluțiilor pentru companiile străine, în detrimentul creării și promovării produselor/serviciilor IT proprii.

Totodată, în condițiile pandemiei globale, portofoliul de servicii, categoria de consumatori a început să se modifice, accentuându-se necesitatea de creare a serviciilor noi solicitate pe piața. În acest sens, crearea unui mecanism de susținere prin finanțare nerambursabilă a inovației digitale ar permite dezvoltarea pieței locale IT pe orizontală, reținerea în țară a valorii adăugate din vânzările IT exportate, precum și creșterea valorii adăugate pentru alte sectoare.

Obiective măsurabile urmărite:

- 1) susținerea din mijloacele Fondului, anual, a cel puțin 10 startup-uri tehnologice;
- 2) susținerea din mijloacele Fondului, anual, a cel puțin 10 produse și/sau servicii digitale cu potențial de creștere;
- 3) creșterea anuală cu 10% a numărului locurilor de muncă în companiile IT beneficiare de granturi;
- 4) creșterea anuală cu 10% a vânzărilor locale de produse/servicii IT, realizate de companiile IT beneficiare de granturi;
- 5) cel puțin 5 mil lei investiții proprii realizate anual de companiile IT beneficiare de granturi;
- 6) creșterea anuală cu 10% a sumelor achitate în calitate de impozit unic de către companiile IT beneficiare de granturi.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Fondul se propune a fi gestionat de Autoritatea administrativă Administrația „Moldova IT park” cu suportul Consiliului de Coordonare, un organ colegial fără personalitate juridică.

În componența Consiliului de coordonare vor intra reprezentanți ai MEI, MF, ODIMM, Administrației „Moldova IT park”, ATIC, Tekwill, precum și la solicitare, reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare.

Consiliul de coordonare va examina și va evalua proiectele prezentate de startup-urile tehnologice conform grilei de evaluare cu atragerea la necesitate a expertizei externe, precum și va decide asupra produselor/serviciilor digitale care vor beneficia de finanțare din Fond și asupra mărimii grantului.

Finanțarea produselor/serviciilor digitale se propune sub formă de granturi, în limita de 80% din costurile legate de dezvoltarea și promovarea produselor și/sau serviciilor digitale, dar nu mai mult de 500.000 MDL.

Vor putea fi selectate pentru finanțare produsele și/sau serviciile digitale care vor corespunde cumulativ următoarelor criterii:

- a) constituie inovație digitală
- b) au potențial de comercializare;
- c) există o piață potențială pentru produsul și/sau serviciul digital respectiv;
- d) echipa de implementare dispune de experiența relevantă în sectorul industriei și de cunoștințele și abilitățile necesare pentru implementarea activităților privind dezvoltarea și promovarea produsului și/sau serviciului digital.

Beneficiar al grantului va putea fi startup-ul tehnologic care a elaborat un produs și/sau serviciu digital, are potențial de creștere și nu are restanțe la bugetul public național și nici față de Administrația „Moldova IT park”.

Administrația „Moldova IT park”, în temeiul deciziei Consiliul de coordonare, va încheia cu rezidentul parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park” contractul de acordare a grantului, conform modelului din anexa la Regulament.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aplicarea reglementărilor propuse va avea impact financiar *asupra bugetului de stat*. Resursele financiare ale Fondului se vor constitui din alocările bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat pe anul respectiv, surse externe, precum și din alte surse ce nu contravin legislației Republicii Moldova. Pentru primul an de implementare se preconizează resurse financiare din Bugetul de stat în mărime de 5 mil. lei, precum și suma similară din partea partenerilor de dezvoltare.

Finanțarea produselor și/sau serviciilor digitale selectate va avea loc în limita bugetului Fondului pentru anul respectiv. Finanțarea produselor și/sau serviciilor digitale a startup-urilor tehnologice va avea loc sub formă de granturi, în limita de 80% din costurile legate de dezvoltarea și promovarea produselor și/sau serviciilor digitale, dar nu mai mult de 500.000 MDL.

Resursele financiare ale Fondului provenite din bugetul public național se propun a fi alocate în bugetul Ministerului Economiei și Infrastructurii, iar ulterior redistribuite pe conturile curente gestionate de Autoritatea administrativă Administrația „Moldova IT park”. Resursele financiare ale Fondului parvenite din alte surse vor fi plasate și gestionate de Administrația „Moldova IT park” pe conturile sale curente deschise la băncile din Republica Moldova.

Resursele financiare neutilizate ale Fondului provenite din bugetul de stat vor fi restituite în bugetul de stat la sfârșitul anului de gestiune, resursele financiare provenite din alte surse vor fi transferate în bugetul Fondului pentru anul următor.

Din resursele Fondului vor fi acoperite prin granturi următoarele cheltuieli eligibile pentru dezvoltarea/promovarea produselor/serviciilor digitale:

- salariile brute ale personalului implicat în echipa de implementare;
- costul echipamentului de scară mică și consumabilele;
- serviciile ce țin de tehnologii, proiectare, dezvoltare, promovare și alte servicii de consultanță, precum ar fi licențe, taxe pentru dreptul de autor și patentă;
- costurile de instruire a personalului;
- costuri pentru deplasările legate de implementarea proiectului inovativ.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea hotărârii implică modificarea Hotărârii Guvernului nr.1144/2017cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului este plasat pe pagina web a Cancelariei de stat (www.particip.gov.md) și pe pagina web oficială a MEI (www.mei.gov.md), în compartimentul „Transparența decizională”, directoriul „Anunțuri privind inițierea elaborării deciziei”.

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr. 239/2008.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre va fi expediat pentru expertizare Centrului Național Anticorupție, conform procedurii

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

10. Constatările expertizei juridice

Expertiza juridică va fi inclusă după prezentarea acesteia de către Ministerul Justiției
11. Constatările altor expertize
Analiza Impactului la proiect este elaborată și audiată în Comisia AI din 13.10.2020.